

Zwaluwwantsen...

vampiers onder de zwaluwen

In eerste instantie schrik je wel even als je ze onder de microscoop hebt liggen. Ze lijken namelijk verdacht veel op hun neef de bedwants. En deze exemplaren lopen ook nog vrolijk rond in het petrishaaltje! Echter, de vindplaats van deze wantsen deed al vermoeden dat we hier te maken zouden hebben met een andere soort. Deze wantsen komen namelijk uit een zwaluwnest en het zijn dan ook zwaluwwantsen.

Tekst: Cindy Schoelitsz-ten Broeke, KAD

Uiterlijk

Zwaluwwantsen (*Oeciacus hirundinis*) lijken qua uiterlijk veel op bedwantsen (*Cimex lectularius*); ze zijn ook ovaalrond en hebben een afgeplat lichaam. Als je ze beter bekijkt zie je dat ze iets kleiner (3-4 mm groot), meer oranje van kleur en sterker behaard zijn dan bedwantsen. Daarnaast zijn de antennes duidelijk korter. Ze zijn in Nederland zeer zeldzaam en worden maar zo af en toe ter determinatie naar ons opgestuurd. Naast de zwaluwwants en de bedwants komt er nog een aantal verwante wantsen voor. Zo kun je in Nederland wantsen op duiven tegenkomen (*Cimex columbarius*) en zijn er twee wantsensoorten die op vleermuizen worden gevonden (*Cimex dissimilis* en *Cimex pipistrelli*).

Voeding

De zwaluwwants, zoals de naam al doet vermoeden, leeft als parasiet op zwaluwen en voedt zich met zwaluwbloed. Na de bloedmaaltijd zitten ze verscholen in de nesten. Wanneer de zwaluwen uitvliegen blijven de wantsen achter in het nest waar ze gaan vasten en overwinteren. Het kan ook voorkomen dat ze nog hongerig zijn en dan zullen ze het nest verlaten op zoek naar een bloedmaaltijd. Dit is het moment waarop de zwaluw-

wants in ons huis kan belanden. Het kan gebeuren dat ze in hun zoektocht naar bloed onze huisdieren of zelfs ons bijten. Vaak zijn dit proefbeten en hebben ze toch echt de voorkeur voor zwaluwbloed ten opzichte van ons bloed of dat van andere dieren.

Een onderzoeker heeft ooit geprobeerd om zwaluwwantsen op mensenbloed te kweken, maar dit ging moeizaam. De meeste wantsen kwamen niet door de mensenhuid heen en van degene die dit wel lukte bleven maar enkele in leven en legden eitjes. De beet van de zwaluwwants wordt als pijnlijker ervaren dan die van de bedwants, maar levert dezelfde lichamelijke klachten op, namelijk jeuk en huidirritatie. Heel soms worden er gevallen beschreven waarin mensen daadwerkelijk overlast ondervinden van zwaluwwantsen. In Tokyo moest twee jaar geleden een aantal appartementen uit een appartementencomplex worden behandeld omdat mensen last hadden van zwaluwwantsen uit nesten van de Aziatische huiszwaluw.

Ziektes

Zwaluwwantsen zijn in staat om ziektes onder zwaluwen te verspreiden. Zo brengen deze wantsen in Amerika het Buggy Creek-virus over, een ziekte die heerst onder de Amerikaanse klifzwaluw. Tijdens onderzoek naar de verspreiding van dit virus kwam men erachter dat er een belangrijke biologische bestrijder is die de aantallen zwaluwwantsen in de nesten drastisch naar beneden kan brengen. Verschillende mierensoorten waaronder *Crematogaster* en *Formica*-soorten jagen op de zwaluwwants en zorgen er zo voor dat de aantallen binnen sommige nesten laag blijven.

Op het eerste gezicht lijkt de zwaluwwants (links) erg op een bedwants (rechts), maar ze zijn wat kleiner, meer oranje van kleur en sterker behaard.

Foto zwaluwwants: René Krekels

